

A tisztítás menete és munkamódszerei

Így adjuk szaktárgyi cikksorozatunkat, amelynek második részében a folttisztítás munkamódszereit mutatjuk be Önöknek. Megtudhatják miért lehet előnyös az elődetásálás, illetve mi az a munkamenet amely a legnagyobb biztonságot jelent a színezékeknek és a szálanyagoknak a maximális tisztító hatás mellett.

TISZTÍTÁSI SÉMA:

Ha felismerhető, hogy a foltot mi okozta, a helyes detasálószer kiválasztása nem probléma. Az ismeretlen foltoknál nehéz eredményre jutni. Ebben az esetben a következő sorrendben használjuk a detasáló szereket:

1.) A foltot egy száraz kefével megdolgozzuk. Így a lazán kötődő pigmentek (por stb.) eltávoznak. Oldószeres pisztolyba speciális oldószert (pl: Katafil 0/2-t) teszünk, így a zsírszennyezőanyagokat és zsírtartalmú foltokat „kilőjük”.

2.) NEOCRYL NAS egy kiválasztott mosószer-kombináció és a vízzeloldható anyagokat eltávolítja, mint ételmaradék, keményítő, cukor, izzadság. Detasáló pisztollyal a hatás növelhető. Amennyiben a folt ezután a kezelés után szembetűnőbb lesz és nem mutat változást ill. lágyulást, akkor megszáritjuk és egy oldószertartalmú detasálószerrel, mint NEOCRYL LA, NEOCRYL KL, NEOCRYL TI tovább dolgozunk. Ez eltávolítja a lakkot, ragasztót, tintát, olajfestéket, gyantát, teát stb. Ennél a terméknel is érvényes, hogy a hőmérséklet emelése növeli a hatást. Ha a folt változást mutat, lágyabb vagy sötétebb lesz, akkor egy lúgos kezelést végzünk.

3.) NEOCRYL EW mosóaktív anyagok lúgos oldata (pH=8-9). Eltávolítja a fehérjetartalmú foltokat, mint vér, izzadság, tej, tojás, genny, hányadék, ételmaradék. A NEOCRYL BL enzimetartalmú detasálószer, ami a régi beégett fehérjefoltokat kioldhatóvá teszi. Ügyeljünk arra, hogy a szer alkalmazásakor a kezelendő felületet 35-40 °C-ra felmelegítsük, és a terméket nedvesség és meleg együttes hatása mellett elegendő ideig hagyjuk hatni. Ez az idő 2 óra vagy még több is lehet.

4.) NEOCRYL OK a mosószer mellett speciális szerves savakat tartalmaz, amelyek lehetővé teszik a cserzőanyagtartalmú foltok eltávolítását, mint gyümölcs, kávé, tea, zöldség, bor stb.

A következő detasálószereknel feltétlenül szélpróbát kell végezni. Nem szakszerű eljárás esetén színezék és szálkárosodás fordulhat elő. Alkalmazás után a tisztított helyet ki kell öblíteni.

NEOCRYL RO egy erősen savas oldat és többek között tartalmaz szerves és szervetlen sókat. Rozsda, tintamaradékok, tusok és más fémtartalmú foltok ezzel eltávolíthatók.

NEOCRYL FO szerves és szervetlen anyagok és emulgátorok vizes oldata. Ez eltávolítja a fotóvegyszereket, gyógyszer és jód foltokat.

5.) NEOCRYL TA különböző szervetlen, fehérítő hatású anyagok oldata. Ez eltávolítja a visszamaradt színezéktartalmú foltokat, mint gyümölcs és bogyószörpöket, tintát és textil valamint bőrfestékeket is.

MUNKAMÓDSZER:

Két módon lehet egy foltot a textíliáról eltávolítani:

1. elődetasálással

és

2. utódetasálással.

Általánosan nem lehet eldönteni, hogy egyik vagy másik mód a jobb. Mindkét módszernek van létjogosultsága az üzemi struktúra és az üzem nagysága alapján.

A.) ELŐDETASÁLÁS

Ez az alaptisztítás előtt végzett foltisztítás. Ennek a módszernek van néhány előnye. A foltokat még nem vetették alá tisztításnak és szárításnak, ezért meg nincsenek fixálva. Könnyebben felismerhetők és az elődetasálószerek céltudatos alkalmazásával a foltanyagokat gyorsan kiöblíthetjük. Hátrányként érvényesül, hogy néha olyan foltot is kezelnek, melyek gépben egyszerűen kiöblíthetők lennének. Mindenesetre jobb néhány foltot túl sokat kezelni, mint néhányat túl keveset, amelyeket később már nem lehet eltávolítani.

Az elődetasáláshoz két különböző vegyszercsoport szükséges:

1.) Bekefélő és szórószerek:

A bekefélő és szórószerek mosóaktív anyagok kombinációi, amelyeket egy kefe vagy szórópisztoly segítségével visznek fel a foltra. Ezek a segédanyagok elsősorban a vízzoldható szennyeződések távolítására alkalmasak és felvitelük két különböző munkamenet szerint történhet. Lehet bekefélő vagy szóró. Bekeféléshez egy detasáló kefét használnak, amivel felviszik a detasálószeret a foltra, majd a ruhadarabot gépben mossák. A tisztításerősítő vízzel vagy oldószerrel való hígítását kerülni kell, mivel a szigorú környezetvédelmi előírások következtében szénhidrogénnel hígított termékeket nem szabad felhasználni. Speciális bekefélőszer család neve FLAROSOL, amely egészségre káros oldószer nem tartalmaz és jelentősen jobb a szennyoldó hatása is, mint egy bekefélési célra való hígított tisztításerősítőnek.

Az elődetasálószer szórási eljárásánál finom ködszerű formában szórjuk a felületre, és ha szükséges egy detasáló kefével bedolgozzuk. Gőzölési lehetőség megkönnyíti a vízzoldható anyagok eltávolítását. Javasolt az e fajta elődetasálásra speciális detasáló asztalt beállítani elszívóval.

2.) Elődetasáló szerek:

Az elődetasálószer olyan vegyszerek, amelyekkel a leggyakrabban előforduló foltfajtákat kezelik. Ezeket a termékeket (Unisol 1, Unisol 2, Unisol 3, Unisol 4) elvileg csepegtető flakonokból viszik fel a foltokra.

Nem szükséges tisztításerősítővel is befedni a felületet. A Unisol 1, Unisol 2, Unisol 3, Unisol 4 a tisztítógépben a folttal együtt könnyen kiöblíthető.

Ha nem megfelelő segédanyagot alkalmaznak az előkezelésre, vagy azt spórolás miatt vízzel hígítják, úgy az elődetasáló oldat nem oldódik le tökéletesen a gépben. A tisztítandó helyen sötétebb folt marad, vagy gyapjúruházatnál helyi filcesedés lesz látható tisztítás után. Azért, hogy az elődetasálásnál a károkat elkerüljük, a következő dolgokat kell figyelembe venni:

a.) Az árut lehetőleg gyorsan tisztítsuk ki, ne feküdjön sokáig, mivel a feloldott foltok ismét megszáradhatnak és ezáltal nehezen távolíthatók el.

b.) A tisztító fürdőnek elegendő mennyiségben kell tartalmaznia tisztításerősítőt azért, hogy az elődetasálásnál javasolt nagy mennyiségű víz lehetőleg gyorsan és egyenletesen oszoljon el az

egész árun.

c.) A tisztító fürdőbe nem kell vizet adni. Ha a folt fajtája egyértelműen ismert, akkor a legcélszerűbb az erre a foltra speciálisan kifejlesztett detasálószer alkalmazni a NEOCRYL-sorozatból. Ebben az esetben ügyeljünk az alkalmazási előírásokra.

Természetesen még egy igen alapos elődetasálás sem helyettesítheti teljes mértékben az utódetasálást, mert előfordulhat, hogy a foltokat elnézzük illetve nem elegendő a kezelés. Itt már csak egy alapos utódetasálás segíthet.

B.) UTÓDETASÁLÁS:

Az utódetasálást legcélszerűbb egy elődetasáló asztalon végezni, amely elszívóval, vagy detasáló pisztollyal (gőzölésre és levegőnyomásra alkalmas), egy vízsórópisztollyal (a detasálószeres és a foltanyagok kiöblítésére) van ellátva. A munkamenet a korábban említett séma szerint folyik.

Ennek a sémának a sorrend a legfontosabb kritériuma:

1. először az alkálikus

2. utána a savas kezelés.

Fordított esetben minden fehérjetartalmú folt többé már nem távolítható el.

Az előbbiekből adódik a következő munkamenet, amely a lehető legnagyobb biztonságot nyújtja a színezékeknek és a szálasanyagoknak, maximális hatás mellett.

1.) ELŐDETASÁLÁS:

Ez történhet az egyes üzemi lehetőségektől függően bekeféléssel, vagy szórással. A speciális elődetasálószerekkel, mint a Flarasol 31 N vagy Flarasol FRESH minden vízdoldható szennyeződésre. A speciális elődetasálószerekkel Unisol 1 (fehérjefoltokra), Unisol 2 (tannin foltokra), Unisol 3 (lakk, ragasztó és tintafoltokra), Unisol 4 (tinta foltokra) ilyen sorrendben végezve, az eltávolítható foltok 90%-a az áruból kioldható.

2.) GÉPI ALAPTISZTÍTÁS:

A detasálószereket és a foltanyagokat gépi tisztítással mossák ki a textíliából, anélkül, hogy udvart hagyna maga után.

3.) UTÓDETASÁLÁS:

Amennyiben az alaptisztítás után a textílián még foltok vannak, a tisztítást a leírt módon a detasáló asztalon ismételjük és udvarmentesen szárítjuk.